

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI VAZIRLAR MAHKAMASINING QARORI

20 21 yil « 10 » iyun

№ 359

Toshkent sh.

Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги тизимидаги таълим муассасаларида кредит-модуль тизимини жорий этиш чора-тадбирлари тўғрисида

Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Ўзбекистон Республикасида юридик таълим ва фанни тубдан такомиллаштириш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида” 2020 йил 29 апрелдаги ПФ–5987-сон Фармонига мувофиқ, шунингдек, Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги тизимидаги таълим муассасаларида кредит-модуль тизимини жорий этиш мақсадида Вазирлар Маҳкамаси қарор қилади:

1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Ўзбекистон Республикасида юридик таълим ва фанни тубдан такомиллаштириш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида” 2020 йил 29 апрелдаги ПФ–5987-сон Фармонига мувофиқ Тошкент давлат юридик университети ҳамда юридик техникумларда кредит-модуль тизимини (Кредит тўплаш ва кўчиришнинг Европа тизимини) жорий этиш белгиланганлиги маълумот учун қабул қилинсин.

2. Тошкент давлат юридик университетида ва Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги юридик техникумларида таълимнинг кредит-модуль тизимида ўқув жараёнини ташкил этишнинг куйидаги тизимини жорий этишни назарда тутувчи Тошкент давлат юридик университетида таълимнинг кредит-модуль тизимида ўқув жараёнини ташкил этиш тартиби тўғрисидаги низом 1-иловага, Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлигининг юридик техникумларида таълимнинг кредит-модуль тизимида ўқув жараёнини ташкил этиш тартиби тўғрисидаги низом 2-иловага мувофиқ тасдиқлансин:

ўқув режаси мажбурий ва танлов фанлари асосида ишлаб чиқилади ҳамда таълим олувчига ўзининг таълим дастурини мустақил шакллантириш имконияти яратилади;

таълим олувчи томонидан муайян модуль (фан) бўйича ўзлаштирилган ўқув юкламаси кредитлар асосида ҳисобланади;

Тошкент давлат юридик университетида бакалаврият ва магистратурада ўқув йили (семестр) бошида талабаларнинг шахсий таълим траекторияси шакллантирилади, талабалар фан (модул) ва ўқитувчиларни танлаш бўйича рўйхатдан ўтказилади ҳамда академик гуруҳлар тузилади;

Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги юридик техникумларида ўқув йили (семестр) бошида ўқувчиларнинг шахсий таълим траекторияси шакллантирилади, ўқувчилар фан (модул) ва ўқитувчиларни танлаш бўйича рўйхатдан ўтказилади ҳамда академик гуруҳлар шакллантирилади;

ҳар ўқув йилида ўқув режасига мувофиқ дарс жадвали шакллантирилади ва ўқув жараёни амалга оширилади ҳамда доимий равишда таълим натижалари бўйича талабанинг кредитлари ҳисобланади.

3. Белгилансинки, 2021/2022 ўқув йилидан бошлаб:

Тошкент давлат юридик университетида таълимнинг кредит-модуль тизими тўлиқ жорий этилади, бунда Тошкент давлат юридик университети таълим дастури каталоги ва ўқитиш шароитлари тўғрисидаги маълумотлар ҳамда долзарб ахборотлар унинг расмий веб-сайтида таълим бериладиган барча тилларда ўқув йили бошланишидан камида бир ой олдин жойлаштирилади ва доимий равишда янгилаб борилади;

таълим сифатини ошириш ва профессор-ўқитувчилар ўртасида рақобатни шакллантириш мақсадида Тошкент давлат юридик университети кенгаши қарорига асосан талабаларга фан доирасида профессор-ўқитувчиларни танлаш имконияти берилади. Бунда талабалар таълим жараёнини бошқариш ахборот тизими портали орқали ўқув семестри бошида танланган профессор-ўқитувчининг машғулотида иштирок этиш учун онлайн тарзда рўйхатдан ўтади;

юридик техникумларда таълим сифати, педагогик фаолият даражаси, ўқув-методик ишлар, ўқувчилар ва битирувчилар билимини тавсифловчи маълумотлар базасини тизимли шакллантириш ҳамда уларни рейтинг индикаторларига мувофиқ баҳолаш асосида юридик техникумларнинг ҳар йили янгилаб бориладиган рейтинги юритилади;

юридик техникумларда хорижий ҳамкорлар билан биргаликда ташкил этилган олий таълим тизими билан интеграциялашган таълим дастурларини тугатгандан сўнг, ушбу хорижий олий таълим муассасаларида ўқишни давом эттирган ва уни муваффақиятли тамомлаган шахсларга (юридик техникум битирувчиларига) хорижий олий таълим муассасаларининг белгиланган шаклда берилган дипломлари (бакалаврият, магистратура) Ўзбекистон Республикасида қўшимча маъмурий тартиб-таомиларсиз олий таълим тўғрисидаги ҳужжат сифатида тан олинади.

4. Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги икки ой муддатда:

Адлия вазирлиги тизимидаги таълим муассасалари фаолиятини такомиллаштириш бўйича, шу жумладан Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Таълим сифатини назорат қилиш давлат инспекцияси билан биргаликда юридик техникумларнинг рейтингини аниқлаш тартибини тасдиқлашни белгиловчи қарор лойиҳасини қиритсин;

Тошкент давлат юридик университети ҳамда юридик техникумларда кредит-модуль тизими жорий этилиши муносабати билан “юриспруденция” соҳасидаги мутахассисликларнинг малака талаблари, ўқув режаси ва фан дастурлари такомиллаштирилишини ҳамда ташкилий масалаларга доир ҳужжатлар намуналари ишлаб чиқилиши ва тасдиқланишини таъминласин;

манфаатдор вазирлик ва идоралар билан биргаликда ўзлари қабул қилган норматив-ҳуқуқий ҳужжатларни ушбу қарорга мувофиқлаштирсин.

5. Вазирлар Маҳкамасининг “Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги юридик техникумлари фаолиятини такомиллаштиришга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида” 2020 йил 30 октябрдаги 677-сон қарорига 3-иловага мувофиқ қўшимча киритилсин.

6. Мазкур қарорнинг бажарилишини назорат қилиш Ўзбекистон Республикаси адлия вазири Р.К. Давлетов зиммасига юклансин.

**Ўзбекистон Республикасининг
Бош вазири**

А. Арипов

Вазирлар Маҳкамасининг
2021 йил “10” июндаги “359”-сон қарорига
1-илова

**Тошкент давлат юридик университетидида таълимнинг кредит-модуль
tizимида ўқув жараёнини ташкил этиш тартиби тўғрисида
НИЗОМ**

1-боб. Умумий қоидалар

1. Мазкур Низом Тошкент давлат юридик университетидида (кейинги ўринларда – ТДЮУ) таълимнинг кредит-модуль тизимида ўқув жараёнини ташкил этиш тартибини белгилайди.

2. ТДЮУ ўқув жараёнида кредит-модуль тизими Кредит тўплаш ва кўчиришнинг Европа модели (European Credit Transfer and Accumulation System – ECTS)га мувофиқ ташкил қилинади.

Агар ТДЮУ томонидан бошқа олий таълим ташкилотлари билан қўшма таълим дастурлари доирасидаги шартномаларда ушбу Низомда назарда тутилганидан бошқача қоидалар назарда тутилган бўлса, шартномада белгиланган қоидалар қўлланилади.

ТДЮУда ташкил қилинган хорижий тил ва ҳуқуқни ўрганиш марказларида талабалар томонидан ўрганилган модуллар ТДЮУ кенгаши томонидан ўзлаштирилган деб тан олиниши ҳамда кредит берилиши мумкин.

3. Ўқув жараёнига кредит-модуль тизимини жорий этишнинг ташкилий масалаларига оид маълумотлар, жумладан, таълим дастури, фанлар каталоги, академик мобилликни таъминлаш, кредитларни тан олиш ва кўчириб ўтказишга тааллуқли ҳужжатлар ҳамда дипломга илованинг шакллари, шунингдек, академик мобиллик даврида талабанинг билим даражасини аниқлаш бўйича кўрсаткичлар ва бошқа зарур ҳужжатлар намуналари ТДЮУ томонидан ишлаб чиқилади ва тасдиқланади.

4. Ушбу Низомда қуйидаги асосий тушунчалар қўлланилади:

академик мобиллик – ТДЮУ талабаларининг муайян вақт мобайнида республика ҳудудидаги ёки хорижий давлатдаги бошқа бир олий таълим ташкилотига ўқиш мақсадида бориши;

кредит – таълим олиш натижаларига кўра талаба томонидан муайян фан бўйича ўзлаштирилган ўқув юкчасининг ўлчов бирлиги;

кредитларни кўчириш – талабаларнинг академик мобиллигини таъминлаш мақсадида бир олий таълим ташкилоти таълим дастури бўйича олинган кредитларни бошқа олий таълим ташкилотига кўчириш ва тан олиш;

кредит тўплаш – таълим элементларини ўзлаштириш ва бошқа ютуқларга эришиш натижасида тақдим этиладиган кредит бирликларини тўплаш;

мобиллик дастури – икки ёки ундан ортиқ олий таълим ташкилоти ўртасида ўзаро таълим тўғрисидаги келишув асосида ташкил этилган академик мобиллик дастури;

олий таълим ташкилоти – белгиланган миқдордаги кредитларни тан олишни ҳисобга олган ҳолда, таълим ва малака тўғрисидаги ҳужжат берувчи ташкилот;

талабанинг шахсий таълим траекторияси – талаба томонидан танланган ҳамда унга кетма-кетликда билимлар тўплаш ва хоҳлаган компетенциялар йиғиндисига эга бўлиш имкониятини берадиган йўналиш (маршрут). Таълим траекторияси институционал ҳужжатлар ва йўриқномалар ёрдамида тузилиши ҳамда турли таълим траекториялари натижада бир хил малака олишга олиб келиши мумкин;

таълим дастури – бакалавриат таълим йўналиши ёки магистратура мутахассислиги бўйича ўқув жараёнини амалга оширишга мўлжалланган таълимнинг асосий хусусиятлари (ҳажми, мазмуни, режалаштирилган натижалар), ташкилий-педагогик шарт-шароитлар, фан дастурларига қўйилган умумий талаблар, шунингдек, таълимни ташкил этиш ва амалга ошириш учун зарур бўлган ахборот-ресурс ва ўқув-методик кўрсатмалар мажмуи;

таълим дастури каталоги – олий таълим ташкилоти тавсифи, кредит-модуль тизимига кириш, мавжуд бакалавриат таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари, хизматлар ва ресурслар, ўқув фанлари дастурлари, аниқ таълим дастурлари элементлари тавсифи тўғрисидаги ахборот;

таълим жараёнини бошқариш ахборот тизими – талабаларни рўйхатга олиш, ўқув материалларни тарқатиш, талабалар ва ўқитувчилар ўртасида ўзаро ҳамкорликни таъминлаш, топшириқларни бериш, назоратлар ўтказиш, баҳолаш ва унинг натижаларини қайд этиш каби имкониятларга эга бўлган электрон тизим (махсус дастурий восита);

таълимнинг кредит-модуль тизими – таълим олувчига йўналтирилган, таълим олиш, таълим бериш ва таълим олувчилар билимини баҳолаш жараёнининг шаффофлиги тамойили асосида кредитларни йиғиш ва ўтказишдан иборат тизим;

таълим модули (модуль) – бу ўзида билимга оид ҳамда касбий жиҳатларни қамраб оладиган, талабада билим, кўникма ва малакаларни шакллантиришга қаратилган таълим дастурининг таркибий элементи сифатида назорат қилишнинг тегишли тури билан яқунланадиган алоҳида ўқув фани (унинг қисми ёки ўзаро бир соҳага доир фанлар мажмуи);

таълим натижалари – талаба томонидан ўзлаштирилган ва баҳо билан тасдиқланган малака даражасини акс эттирадиган, таълим жараёнини тугатгач талаба ўзлаштирган кўникмалар ва уларни амалда бажариш қобилиятининг тавсифи;

таълим элементлари – таълим дастурининг бир қисми бўлиб, таълим олиш натижаларига эришиш ва таълим дастурида кўрсатилган билимларни ўзлаштиришга кўмаклашувчи ўқитиш тури;

транскрипт – таълим олишнинг тегишли даврида ўзлаштирилган кредитлар ва баҳоларнинг ҳарф ва рақамлардаги ифодаси кўрсатиб ўтилган фанлар рўйхатини ўз ичига олган белгиланган шаклдаги ҳужжат;

ўқиш юкламаси – талаба томонидан ўқув фаолиятининг барча турлари – маъруза, амалий машғулот, семинар, лаборатория иши, курс лойиҳаси (иши), амалиёт ва мустақил ишни амалга ошириш асосида кутилган ўқув натижаларига эришиш учун зарур бўлган соатлар ҳажми;

рўйхатга олиш хизмати – таълим жараёнини бошқариш ахборот тизимлари ва дастурий маҳсулотлардан фойдаланиб профессор-ўқитувчилар, ходимлар ва талабалар бўйича таълим жараёнига оид маълумотлар базасини шакллантиришни, шунингдек, талабаларнинг барча ўқув натижаларини рўйхатга олиш, билимини назорат қилиш ҳамда уларнинг академик рейтингини ҳисоблашнинг барча турларини ташкил этишни назарда тутувчи хизматлар;

GPA (Grade Point Average) – таълим олувчининг дастур бўйича ўзлаштирган баллари ўртача қиймати бўлиб, у куйидаги формула ёрдамида ҳисобланади:

$$GPA = \frac{K_1 * U_1 + K_2 * U_2 + K_3 * U_3 \dots + K_n * U_n}{K_1 + K_2 + K_3 \dots + K_n}, \text{ бунда:}$$

K – ҳар бир фан/модулга ажратилган кредитлар миқдори;

U – ҳар бир фан/модуль бўйича талаба тўплаган балл.

Бунда, талаба фақат фан/модулни муваффақиятли якунлаган тақдирда, ушбу фан/модуль бўйича кредит берилади.

5. ТДЮУда кредит-модуль тизимида ўқув жараёнини ташкил этиш мазкур Низомга иловага мувофиқ схема асосида амалга оширилади.

2-боб. Таълим дастури тузилмаси

6. Ўқув йили учун таълим дастури тузилмаси бир ёки бир нечта модуллардан иборат таълим элементларидан ташкил топган бўлиб, ТДЮУ кенгаши томонидан тасдиқланади. Таълим дастури таълим олиш натижаларига мос бўлган ва кредитларда ифодаланган ўқув машғулотлари, илмий лойиҳалар, мустақил таълим, амалиёт, стажировка, ижтимоий ва жамоат фаолияти ва бошқа таълим элементларидан иборат бўлиши мумкин.

7. Таълим дастури тузилмаси унинг ҳар бир таълим элементига мос келадиган таълим олиш натижаларини кўрсатган ҳолда, бир академик ўқув йилига 60 кредитга мос келишини ҳисобга олиб ишлаб чиқилади. Таълим дастурида кредитларнинг миқдори ўқув юкламаси асосида кўрсатилади.

8. Талабаларнинг таълим дастурини муваффақиятли ўзлаштиришлари ҳамда талаб қилинган малакага эга бўлишлари учун талаблар аниқ белгиланади. Ўзлаштириш қоидалари танланган таълим дастури бўйича ўқитишнинг турли босқичлари учун белгиланган кредитлар миқдорида ёки кредитлар оралиғида ифодаланиши мумкин.

9. Таълим дастурининг талабалар томонидан муваффақиятли бажарилишига ёрдам бериш учун ТДЮУнинг тегишли бўлинмалари ва ходимлари, шу жумладан, таълимнинг кредит тизимини бошқаришга масъул бўлими, тьютор томонидан маслаҳат ва тушунтиришлар бериб борилади. Маслаҳат доирасида талабаларга таълим олиш натижасида эришган ютуқлар ва тажрибани тан олиш имкониятлари тушунтирилади.

10. ТДЮУ таълим дастури каталоги ва ўқитиш шароитлари тўғрисидаги маълумотлар ҳамда долзарб ахборотлар ТДЮУнинг расмий веб-сайтида таълим бериладиган барча тилларда (ўзбек, рус, инглиз ва б.) ўқув йили бошланишидан камида бир ой олдин жойлаштирилади ва доимий равишда янгилаб борилади.

11. Таълим дастури ва унинг элементларини амалга оширишга масъул ўқитувчилар таълим дастурида кўрсатилган натижалар билан таълим бериш ҳамда баҳолаш жараёнлари ўртасидаги мутаносибликни таъминлашлари лозим.

3-боб. Ўқув юкламаларини ҳисоблаш. Ўқув жараёнини режалаштириш, мониторинг ва таълим сифатини таъминлаш

12. Ўқув жараёни ўқув ва назорат тадбирлари мажмуини ўз ичига олади. Ўқув тадбирларида барча турдаги аудитория машғулотлари, амалиёт ва мустақил ишларнинг ташкил этилиши назарда тутилади. Назорат тадбирлари таълим олувчиларнинг ўқув режасидаги тегишли фанлар бўйича билимларни ўзлаштиришини ва уларнинг натижаларини баҳолашни назарда тутади.

13. Ўқув жараёни талабалар, профессор-ўқитувчилар ва маъмурият ўртасида очиқ мулоқот шаклида талабага йўналтирилган ёндашув асосида режалаштирилади. Ушбу жараёнда талабаларнинг талаб ва истаклари муҳокама қилинади. Барча манфаатдор томонлар таълим дастурининг яратилиши ва ўзлаштирилишининг конструктив муҳокамасига жалб этилиши мумкин. Бундай муҳокамаларда талабалар вакиллари овоз бериш ҳуқуқи орқали иштирок этишлари мумкин.

14. Ўқув жараёнини режалаштириш қуйидаги босқичлардан иборат бўлади:

таълим дастури каталоги ва ўқув режасини ишлаб чиқиш;

фанларнинг дастурларини (силлабусни) ишлаб чиқиш;

ўқув режаси ва танлов фанлари рўйхатига мос равишда тьютор ёрдами ва факультет декани томонидан йўналиш бериш орқали талабаларнинг шахсий таълим траекториясини шакллантириш;

ўқув жараёни жадвалини тузиш;

академик гуруҳлар бўйича ўқув машғулотлари жадвалини тузиш.

Ўқув режасига талабалар томонидан ихтиёрий равишда ўзлаштириладиган қўшимча кредитлар ажратиладиган таълим элементлари киритилади. Талабанинг жамоат ишларидаги, илмий тугараклар, юридик клиникалар фаолиятидаги иштироки ҳамда хорижий мутахассислар томонидан ўтказиладиган қисқа муддатли курслардаги иштироки рағбатлантирилиб, кредитлар ажратилади.

Талаба ўқув юкласидан ташқари ўз ихтиёрига кўра рўйхати тақдим этиладиган кўшимча фанларни (модулларни) ёки бошқа факультет ва таълим йўналиши ўқув режасининг танлов фанларида мавжуд фанлар рўйхатидан кўшимча фанни танлаб тўлов-контракт асосида ўқишига рухсат этилади. Бунда кўшимча ўзлаштирилган фанлар талаба ўқув юкласига (кредитлар ҳажмига) кўшилади ҳамда диплом иловасида қайд этилади.

15. Семестр давомида талаба томонидан тўпланиши лозим бўлган кредитлар миқдори ўқув режасида кўрсатилган мажбурий ва танлов фанларини ўз ичига олади. Мажбурий ва танлов фанлари таркиби ва уларни ўрганишга ажратиладиган кредитлар миқдори ТДЮУ томонидан мустақил белгиланади. Талабалар шахсий таълим траекториясида белгиланган танлов фанлари доирасида фанларни мустақил танлаши мумкин.

Бакалавриат (магистратура) талабаси ўқув режасида назарда тутилган давлат аттестациясини муваффақиятли топшириб, ўқув режасида белгиланган кредит миқдорини жамлаганда, бакалавр (магистр) даражасига эга бўлади.

16. Ўқув йили давомийлиги ТДЮУ кенгаши томонидан белгиланади.

Кредит-модуль тизимида 1 кредит ўртача 25–30 соатлик ўқув юкласига тенг. Яъни талаба муайян фандан тегишли кредитларни тўплаши учун маълум миқдордаги ўқув юкласини ўзлаштириши зарур. Ўқув юкласи бакалавриатда – 40-50% аудитория соати, 50-60% мустақил иш соатига, магистратурада – 30-40% аудитория соати, 60-70% мустақил иш соатига бўлинади. Ўқув режасига мувофиқ амалиёт ва битирувчиларининг якуний давлат аттестацияси учун ҳам кредитлар ажратилади. Кредитнинг соатлардаги миқдори ва ўқув юкласи миқдори ТДЮУ кенгаши томонидан белгиланади ва ТДЮУ веб-саҳифасида шаффоф тарзда жойлаштирилади.

Бакалавриат таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларида талаба одатда бир семестрда 30 кредит, бир ўқув йилида 60 кредит тўплаши белгиланади. Семестр давомида талаба томонидан ўзлаштирилиши лозим бўлган кредитлар ҳажми ўқув режасида кўрсатилган мажбурий ва танлов фанларини ўз ичига олади. Талаба ўзининг шахсий таълим траекториясини шакллантиришда ҳар бир семестр учун 30 кредит ҳажмидаги фанларни ўзлаштиришни назарда тутиши, улар таркибида ўқув режасидаги мажбурий фанлар бўлиши шарт.

Талаба бакалавриатда ўқиш муддати камида 3 йил бўлганда 180 кредит, ўқиш муддати камида 4 йил бўлганда 240 кредит тўплаши зарур. Магистратурада ўқиш муддати камида 1 йил бўлганда 60 ёки 90 кредит, ўқиш муддати камида 2 йил бўлганда 120 кредит тўплаши талаб этилади.

17. Ўқув жараёнининг мониторинги таълим олишнинг белгиланган натижаларига эришиш, номинал меҳнат ҳажми ҳамда уларнинг ҳаққонийлиги ва мослигини баҳолаш мақсадида ўтказилади.

18. Таълим сифати самарадорлиги ТДЮУ томонидан ишлаб чиқиладиган таълим дастурининг ваколатли ташкилотлар тавсифномалари ва талабларига мослигини таъминлаш билан белгиланади.

Таълим сифатини ошириш ва профессор-ўқитувчилар ўртасида рақобатни шакллантириш мақсадида ТДЮУ кенгаши қарорига асосан талабаларга фан доирасида профессор-ўқитувчиларни танлаш имконияти берилади. Бунда талабалар таълим жараёнини бошқариш ахборот тизими портали орқали ўқув семестри бошида танланган профессор-ўқитувчининг машғулотида иштирок этиш учун онлайн тарзда рўйхатдан ўтади.

19. Академик қарздор талабаларнинг ташаббуси билан мавжуд академик қарзларни топшириш мақсадида ёзги семестр ТДЮУ томонидан таътил вақтида пулли асосда ташкил этилиши мумкин.

Ёзги семестрнинг давомийлиги академик тақвим асосида бакалаврият таълим йўналишлари, магистратура мутахассисликлари ва курслар бўйича белгиланади.

Ёзги семестр куйидаги регламент асосида ташкил қилинади:

талаба ёзги семестр бошлангунига қадар ТДЮУ ўқув-услубий бошқармасига ўзининг ёзги семестрда ўқиши истагини билдиради;

ТДЮУ ушбу талабаларга ёзги семестр учун дарс жадвалини тузади ва талаба тўлов пулини тўлаганидан сўнг дарсларга киритилади;

ёзги семестр амалдаги баҳолаш тизими асосида талабалар билимини шаффоф баҳолаш тамойилига кўра ташкил қилинади.

Ёзги семестрга жалб қилинган профессор-ўқитувчиларга соатбай асосида иш ҳақи тўланади.

20. ТДЮУда ўқув юкламалари ҳажми, ўқув машғулотлари соати (контакт ёки академик соат), бир кредитнинг жами соатлари ва уларнинг бўлиниши ТДЮУ кенгаши томонидан белгиланади.

4-боб. Академик мобиллик ва кредитларни тан олиш

21. Академик мобилликни таъминлаш ва талабанинг кредитлари олий таълим ташкилоти томонидан тан олиншида куйидаги ҳужжатлардан фойдаланилади:

таълим дастури (фанлар) каталоги;

таълим тўғрисидаги келишув, маълумотнома ва сертификат.

Мазкур ҳужжатлар таълим олиш натижаларини акс эттиради ва олий таълим ташкилотига кредитларни тан олиш ва кўчириб ўтказиш учун асос ҳисобланади.

22. Таълим тўғрисидаги келишувга мувофиқ ТДЮУ томонидан академик мобиллик доирасидаги талабанинг барча кредитлари таълим дастурини ўзлаштиришда талабага қўшимча топшириқларсиз ҳисобга олинади.

23. Талаба жўнатувчи олий таълим ташкилоти тавсиясига асосан қабул қилувчи олий таълим ташкилотига академик мобилликни амалга ошириш учун зарур ҳужжатларни топширади. Жўнатувчи олий таълим ташкилоти томонидан талабага белгиланган шаклдаги транскрипт тақдим этилади.

24. Талабанинг академик мобиллик даврида ўзлаштирилиши белгиланган таълим элементларини жўнатувчи олий таълим ташкилотининг розилигисиз ва у билан келишмасдан ўзгартириш мумкин эмас. Хориждаги ҳамкор олий таълим ташкилотларининг таълим дастурларида белгиланган таълим олиш натижалари жўнатувчи олий таълим ташкилотининг таълим дастури бўйича таълим олиш натижаларига мос келиши ёки уларни тўлдириши лозим. Академик мобиллик вақтида академик йил кўрсаткичлари таҳлил қилинади ва ушбу Низомга асосан кредитлар тан олинishi белгиланади.

25. Қабул қилувчи олий таълим ташкилотида талаба томонидан ўзлаштириладиган ўқув элементларининг тўплами ва улар ТДЮУ таълим дастурига интеграция қилинганлиги таълим тўғрисидаги келишувда аниқ кўрсатилган бўлиши лозим. Қабул қилувчи олий таълим ташкилотида ўзлаштириладиган кредитлар миқдори хорижда ўқиш даврига (3–6 ой ёки 1–3 йил) мутаносиб бўлиши керак. Жўнатувчи олий таълим ташкилоти томонидан академик мобиллик даврида талабанинг ўзлаштирган (тўлиқ ёки қисман) кредитлари тан олинади.

Талаба жўнатувчи олий таълим ташкилотига қайтиб келгач, академик мобиллик даврида тўпланган кредитлар миқдоридан келиб чиққан ҳолда ТДЮУ кенгаши томонидан белгиланган тартиб-қоидалар асосида уни кейинги курсга ўтказиш ёки курсда қолдириш белгиланади.

26. ТДЮУ академик мобиллик дастури бўйича режалаштирилган таълим элементларини ўзлаштириш учун талабани белгиланган шакл асосида рўйхатдан ўтказди ва академик мобиллик даврида ушбу элементларни ўзлаштириш имкониятлари таъминланиши мажбуриятини олади.

27. Ҳамкор ташкилотлар билан биргаликда ишлаб чиқилган таълим дастурлари доирасида академик мобиллик учун таълим тўғрисидаги келишувлар тузилиши зарур ҳисобланмайди.

28. Таълим тўғрисидаги келишувга мувофиқ академик мобиллик даврида талабанинг билим даражасини аниқловчи кўрсаткичлар ТДЮУ баҳолаш тизимини бошқа баҳолаш тизимларига конвертация қилиш жадвали асосида қабул қилинади.

29. Стажировкани ўташ бўйича келишув талаба, жўнатувчи ва қабул қилувчи ташкилот томонидан уч томонлама имзоланади.

30. Стажировка давомида талаба томонидан ўзлаштирилган билимларнинг ошкоралигини таъминлаш ва уларни тасдиқлаш мақсадида қабул қилувчи ташкилот томонидан стажировкани ўтаганлик тўғрисида сертификат берилади.

5-боб. Баҳолаш, баҳоларни конвертация қилиш

31. Талабалар таълим дастури доирасида ўқитиш шаклидан қатъи назар, белгиланган тартибдаги баҳолаш мезонлари асосида баҳоланади.

32. Фан дастурида (силлабусда) белгиланган баҳолаш тартиби ҳамда ижобий баҳолар доирасида баҳоланган талабаларга кредитлар берилади.

Талаба белгиланган таълим олиш натижаларига эриша олмаган тақдирда, кредитлар берилмайди.

33. Баҳолаш усуллари фан ёки модуль доирасидаги талабанинг ютуқларини акс эттирувчи ва тасдиқловчи ёзма, оғзаки, амалий иш, лойиҳа, портфолио ва назоратлар каби турларни ўз ичига қамраб олади. Баҳолаш мезони таълим олиш натижасига эришилганлигини акс эттириши шарт.

34. Кредитларни кўчириш ТДЮУда баҳолаш тизимини бошқа баҳолаш тизимларига конвертация қилиш жадвалини бошқа олий таълим ташкилотида тузилган шунга ўхшаш жадвал билан солиштириш асосида амалга оширилади.

6-боб. Кредит-модуль тизимида талабаларни рўйхатга олиш

35. Рўйхатга олиш хизмати таълим ва талабалар билимини баҳолаш жараёнларини алоҳида юритиш, талабалар ҳақидаги академик маълумотларни электрон тарзда автоматик бошқариш ҳамда якуний назоратларни ўтказиш мақсадида ташкил этилади.

36. Рўйхатга олиш хизмати талабага танлаган мутахассислиги бўйича юқори даражадаги билим, кўникма ва малакаларга эришишда ёрдам беришга қаратилган бўлиб, у қуйидаги функцияларни қамраб олади:

ўқув жараёни жадвалини тузиш ва бажарилишини назорат қилиш;

талабаларнинг фанларга рўйхатдан ўтишини назорат қилиш;

факультетлар билан ҳамкорликда академик гуруҳларни шакллантириш;

оралиқ, якуний баҳолашлар ва якуний давлат аттестациясининг ўтказилишини назорат қилиш;

таълим олаётган талабаларнинг баҳоларга оид маълумотларини архивга қадар сақлаш;

транскрипт формаларини шакллантириш ва талабаларнинг маълумотларини киритиш;

талабалар контингенти бўйича статистикани юритиш.

37. Рўйхатга олиш хизмати функциялари ТДЮУ Ўқув-услугий бошқармаси томонидан амалга оширилади.

38. ТДЮУ Ўқув-услугий бошқармаси таълим жараёнини бошқариш ахборот тизими орқали факультетлар томонидан талабаларнинг фанларга рўйхатдан ўтказилишини ва талабанинг шахсий таълим траекториясини шакллантириш жараёнини мувофиқлаштиради. Талабанинг шахсий таълим траекторияси улар томонидан мустақил равишда тьютор ёрдамида ўқув режаси ва танлов фанлари каталоги асосида тегишли ўқиш даври учун тузилади. Талабанинг таълим траекторияси таълим жараёнини бошқариш ахборот тизимидан фанларни танлаш орқали автоматик равишда шаклланади. Шахсий таълим траекториясига ҳар ўқув йилидан олдин ўзгартириш ёки қўшимчалар киритилиши мумкин.

39. Талабаларнинг шахсий таълим траекторияси асосида ТДЮУ Ўқув-услугий бошқармаси факультетлар билан ҳамкорликда академик гуруҳларни шакллантиради ва бирон-бир фанга ёзилиш етарли бўлмаган тақдирда, шахсий таълим траекториясини ўзгартириш зарурлиги тўғрисида талабаларга хабар беради. Талабанинг шахсий таълим траекторияси шакллантириб бўлингандан сўнг, дарс жадвали тузилади.

40. ТДЮУ Ўқув-услугий бошқармаси ҳар бир талабани рўйхатдан ўтказиш санаси ва вақтини белгилайди (одатда, талаба томонидан етарли GPA кўрсаткичларининг тўпланганлиги ва контракт тўловлари амалга оширилганлигига қараб). Биринчи курс талабаларини рўйхатдан ўтказиш улар билан академик ва касбга йўналтириш тадбирлари амалга оширилганидан кейин бошланади.

41. Талабалар танлаган фанларини ҳар семестрнинг дастлабки биринчи ҳафтаси ичида ўзгартириши мумкин.

42. Биринчи курс талабаларини рўйхатга олиш жараёни қуйидаги тартибда амалга оширилади:

тьютор ТДЮУ ўқув-услугий бошқармасидан бириктирилган гуруҳ талабаларининг логин ва паролларини олади, талабага таълим жараёнини тушунтиради, таълим дастури билан таништиради, логин ва пароль беради ҳамда талаба порталидан фойдаланишни ўргатади;

талаба профессор-ўқитувчилар томонидан ўтказиладиган фанлар бўйича таништирув тақдимотларига қатнашади, мажбурий ва танлов фанлари билан танишади ва таълим жараёнини бошқариш ахборот тизимидаги талаба портали орқали фанларга рўйхатдан ўтади;

талаба таълим жараёнини бошқариш ахборот тизимидаги портали орқали дарс жадвалини аниқлайди ва дарсларга қатнашади.

7-боб. Талабаларни ўқишдан четлаштириш, қайта тиклаш, курсдан-курсга ўтказиш механизмлари

43. Талабалар ТДЮУдан қуйидаги ҳолларда четлаштирилади:

ўз хоҳишига биноан;

ўқишнинг бошқа олий таълим ташкилотига кўчирилиши муносабати билан;

ўқув интизомини ва ТДЮУ томонидан ўрнатилган ички тартиб-қоидаларни мунтазам равишда ёки бир маротаба қўпол равишда бузганлиги учун;

шартнома асосида ўқиётган таълим олувчилар шартнома билан боғлиқ мажбуриятларни бажармаганлиги учун;

суд томонидан озодликдан маҳрум этиш жазоси тайинланганлиги сабабли;

суд қарорига кўра кириш имтиҳонларида белгиланган тартибни бузганлиги аниқланганда (ушбу ҳолатда талабалар сафидан четлаштирилганлар талабалар сафига қайта тикланмайди);

таълим дастурини белгиланган муддатда ўзлаштирмаган тақдирда;

вафот этганлиги сабабли.

Четлаштирилган талабага белгиланган шаклдаги таълим тўғрисидаги маълумотнома берилади.

44. Бир фанга ажратилган аудитория соатининг 25 фоизини ва ундан ортиқ соатни сабабсиз қолдирган талаба ушбу фандан четлаштирилиб, якуний назоратга киритилмайди ҳамда мазкур фан бўйича тегишли кредитларни ўзлаштирмаган ҳисобланади. Якуний назорат турига киритилмаган ёки кирмаган, шунингдек, ушбу назорат тури бўйича қониқарсиз баҳо олган талаба академик қарздор ҳисобланади.

Академик қарздор талабалар таътил вақтида ёки кейинги семестрлар мобайнида тегишли фанлардан ўзлаштирилмаган кредитлар миқдорига мос равишда базавий тўлов-контракт миқдоридан келиб чиққан ҳолда тўловни амалга оширгандан сўнг ўзлаштирилмаган фанларни ўз ҳисобидан қайта ўқиш ҳуқуқига эга бўлади.

ТДЮУ кенгаши қарори билан аудитория соатини сабабсиз қолдириш фоизи қисқартирилиши ва академик қарздорликни бир марта бепул топширишга рухсат берилиши мумкин.

45. Таълим олувчини курсдан курсга ўтказиш унинг GPA ёки кредитлар миқдори қийматини ҳисобга олган ҳолда амалга оширилади. ТДЮУ талабаларни курсдан курсга ўтказишда GPA кўрсаткичи ёки кредитлар миқдорини мустақил белгилайди.

GPA ўтиш баллини тўплай олмаган талаба қайта ўқиш учун тегишли курсда қолдирилади. Семестр ва ўқув йили якуни натижалари бўйича академик қарздорлиги бор таълим олувчилар ўқишдан четлаштирилмайди.

Курсдан курсга қолган талабалар фақат қарздор бўлган фанларни қуйи курслар билан бирга ёки мустақил ўзлаштириб, уларга мос равишда шартнома маблағларини тўлайди.

Талаба кредитларни топшириш вақтида ўзлаштирмаган фанни ўқув режасидан чиқиб кетганлиги сабабли, қуйи курсларда ўқитилмайдиган бўлса, факультет декани тавсиясига биноан ТДЮУ ўқув ишлари бўйича проректори томонидан ихтисослигига кўра мазмуни яқин бўлган бошқа фанни ўзлаштиришга рухсат берилиши мумкин.

Шартнома асосида бир курсда қайта ўқиш сони чегараланмайди.

46. Таълим олувчи қонунчилик ҳужжатлари асосида ўқишини қайта тиклаш ва кўчириш ҳуқуқига эга. Таълим олувчи томонидан четлаштирилгунга қадар ўзлаштирган кредитлар миқдори ТДЮУ томонидан тўлиқ ҳажмда ҳисобга олинади.

Таълим олувчининг тегишли даврда ўзлаштирган фанлари кредитларда ифодаланмаган тақдирда, мазкур фанлар бир семестр учун 30 кредит ҳажмида белгиланади.

8-боб. Яқунловчи қондалар

47. ТДЮУда таълим олишнинг тўлов қиймати қонунчилик ҳужжатларига мувофиқ ТДЮУ томонидан мустақил белгиланади.

48. Ўқув юқламаси бўйича ҳисобланган соатлар ҳажми ТДЮУ штат бирликлари сонини ҳамда профессор-ўқитувчиларнинг ойлик маошларини белгилаш учун асос бўлмайди.

Штат бирликлари профессор-ўқитувчиларнинг талабалар сонига нисбати бўйича, ойлик маоши эса тегишли норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар асосида белгиланади ҳамда иш ҳақи ҳисоблаш ва тўлаш табель асосида амалга оширилади.

49. Фанлар бўйича қайта таълим олиш учун тўлов қиймати ТДЮУ томонидан бутун ўқув йилининг стипендиясиз контракт суммасидан келиб чиққан ҳолда белгиланади. Қайта таълим олиш учун тўлов механизми ТДЮУ томонидан бир кредит қийматини ҳисоблаш асосида белгиланади. Бир кредит қиймати ўқув йили давомидаги таълим олиш учун тўланадиган стипендиясиз контракт суммасини режалаштирилган кредитлар миқдорига бўлиш йўли билан аниқланади.

50. Талаба ТДЮУ таълим дастурини муваффақиятли ўзлаштирган тақдирда, унга академик даражасини тасдиқлайдиган диплом ва диплом иловаси берилади.

Вазирлар Маҳкамасининг
2021 йил “10” июндаги “359”-сон қарорига
2-илова

**Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлигининг юридик
техникумларида таълимнинг кредит-модуль тизимида ўқув жараёнини
ташkil этиш тартиби тўғрисида
НИЗОМ**

1-боб. Умумий қоидалар

1. Мазкур Низом Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлигининг юридик техникумларида (кейинги ўринларда – юридик техникумлар) таълимнинг кредит-модуль тизимида ўқув жараёнини ташkil этиш тартибини белгилайди.

2. Юридик техникумларда ўқув жараёнида кредит-модуль тизими Кредит тўплаш ва кўчиришнинг Европа модели (European Credit Transfer and Accumulation System – ECTS)га мувофиқ ташkil қилинади.

Тошкент давлат юридик университети (кейинги ўринларда – ТДЮУ) томонидан бошқа олий таълим муассасалари билан қўшма таълим дастурлари доирасидаги шартномаларда ушбу Низомда назарда тутилганидан бошқача қоидалар назарда тутилган бўлса, шартнома қоидалари қўлланилади.

3. Ўқув жараёнига кредит-модуль тизимини жорий этишнинг ташkилий масалаларига оид маълумотлар, шу жумладан, таълим дастури, фанлар каталоги, академик мобилликни таъминлаш, таълим тўғрисидаги маълумотнома, кредитларни тан олиш ва кўчириб ўтказишга тааллуқли ҳужжатлар ҳамда дипломга илованинг шакллари, шунингдек, академик мобиллик даврида ўқувчининг билим даражасини аниқлаш бўйича кўрсаткичлар ва бошқа зарур ҳужжатлар намуналари Тошкент давлат юридик университети (кейинги ўринларда – ТДЮУ) томонидан ишлаб чиқилади ва тасдиқланади.

4. Ушбу Низомда қуйидаги асосий тушунчалар қўлланилади:

академик мобиллик – юридик техникум ўқувчиларининг муайян вақт мобайнида республика ҳудудидаги юридик техникумга (ТДЮУга) ёки хорижий давлатдаги бошқа бир таълим муассасасига ўқиш мақсадида бориши;

кредит – таълим олиш натижаларига кўра ўқувчи томонидан муайян фан бўйича ўзлаштирилган ўқув юктамасининг ўлчов бирлиги;

кредитларни кўчириш – ўқувчиларнинг академик мобиллигини таъминлаш мақсадида бир таълим муассасаси таълим дастурида олинган кредитларни бошқа таълим муассасасига кўчириш ва тан олиш;

кредит тўплаш – таълим элементларини ўзлаштириш ва бошқа ютуқларга эришиш натижасида тақдим этиладиган кредит бирликларини тўплаш;

мобиллик дастури – икки ёки ундан ортиқ таълим муассасаси ўртасида ўзаро келишув асосида ташкил этилган академик мобиллик дастури;

таълим дастури – юридик техникум битирувчисига муайян эгаллаган мутахассислик бўйича касбий фаолиятни малакали бажариш имконини беришга қаратилган профессионал таълим тайёргарлигининг асосий мазмунини аниқловчи таълим стандартлари, ўқув режаси, ўқув фанлари (модуллар) дастурлари, малака амалиёт дастурларидан иборат ҳужжатлар тўплами;

таълим дастури каталоги – юридик техникум тавсифи, кредит-модуль тизимига кириш, мавжуд таълим мутахассисликлари, хизматлар ва ресурслар, ўқув фанлари дастурлари, аниқ таълим дастурлари элементлари тавсифи тўғрисидаги ахборот;

таълим жараёнини бошқариш ахборот тизими – ўқувчиларни рўйхатга олиш, ўқув материалларни тарқатиш, ўқувчилар ва педагог ходимлар ўртасида ўзаро ҳамкорликни таъминлаш, топшириқларни бериш, назоратлар ўтказиш, баҳолаш ва унинг натижаларини қайд этиш каби имкониятларга эга бўлган электрон тизим (махсус дастурий восита);

таълимнинг кредит-модуль тизими – таълим олувчига йўналтирилган, таълим олиш, таълим бериш ва таълим олувчилар билимини баҳолаш жараёнларининг шаффофлиги тамойили асосида кредитларни йиғиш ва ўтказишдан иборат тизим;

таълим модули (модуль) – бу ўзида билимга оид ҳамда касбий жиҳатларни қамраб оладиган, ўқувчида билим, кўникма ва малакаларни шакллантиришга қаратилган таълим дастурининг таркибий элементи сифатида назорат қилишнинг тегишли тури билан яқунланадиган алоҳида ўқув фани (унинг қисми ёки ўзаро бир соҳага доир фанлар мажмуи);

таълим тўғрисидаги маълумотнома – ўзлаштирилган модуллар, тўпланган кредитлари миқдори, олинган баҳолар акс эттириладиган ўқувчининг академик ўзлаштириши бўйича гувоҳномаси;

таълим элементлари – таълим дастурининг бир қисми бўлиб, таълим олиш натижаларига эришиш ва таълим дастурида кўрсатилган билимларни ўзлаштиришга кўмаклашувчи ўқитиш тури;

транскрипт – таълим олишнинг тегишли даврида ўзлаштирилган кредитлар ва баҳоларнинг ҳарф ва рақамлардаги ифодаси кўрсатиб ўтилган фанлар рўйхатини ўз ичига олган белгиланган шаклдаги ҳужжат;

ўқувчининг шахсий таълим траекторияси – ўқувчи томонидан танланган ҳамда унга кетма-кетликда билимлар тўплаш ва хоҳлаган компетенциялар йиғиндисига эга бўлиш имкониятини берадиган йўналиш (маршрут). Таълим траекторияси институционал ҳужжатлар ва йўриқномалар ёрдамида тузилиши ҳамда турли таълим траекториялари натижада бир хил малака олишга олиб келиши мумкин;

Ўқиш юкламаси – ўқувчи томонидан ўқув фаолиятининг барча турлари (маъруза, амалий машғулот, семинар, курс лойиҳаси (иши), амалиёт ва мустақил иш)ни амалга ошириш асосида кутилган ўқув натижаларига эришиш учун зарур бўлган вақт сарфи;

GPA (Grade Point Average) – таълим олувчининг дастур бўйича ўзлаштирган баллари ўртача қиймати бўлиб, у қуйидаги формула ёрдамида ҳисобланади:

$$GPA = \frac{K_1 * U_1 + K_2 * U_2 + K_3 * U_3 \dots + K_n * U_n}{K_1 + K_2 + K_3 \dots + K_n}, \text{ бунда:}$$

K – ҳар бир фан/модулга ажратилган кредитлар миқдори;

U – ҳар бир фан/модуль бўйича талаба тўплаган балл.

Бунда, ўқувчи фақат фан/модулни муваффақиятли якунлаган тақдирда, ушбу фан/модуль бўйича кредит берилади.

5. Юридик техникумларнинг ўқув йили учун таълим дастури тузилмаси бир ёки бир нечта модуллардан иборат таълим элементларидан ташкил топган бўлиб, ТДЮУ кенгаши томонидан тасдиқланади. Таълим дастури аудитория машғулотлари, илмий лойиҳалар, мустақил таълим, амалиёт ва бошқа таълим элементларидан иборат бўлиши мумкин.

Таълим дастурида кредитларнинг миқдори ўқув юкламаси асосида кўрсатилади.

Таълим дастури каталоги ва ўқитиш шароитлари тўғрисидаги батафсил маълумотлар юридик техникумнинг расмий веб-сайтига қулай юкланадиган шаклда ўқув йили бошланишидан камида бир ой олдин жойлаштирилади ва эълон қилиб борилади.

6. Юридик техникумларда кредит-модуль тизимида ўқув жараёнини ташкил этиш мазкур Низомга иловага мувофиқ схема асосида амалга оширилади.

2-боб. Ўқув жараёнини ташкил этиш ва таълим сифатини таъминлаш

7. Юридик техникумларда ўқув жараёни ўқув (аудитория машғулотлари, амалиёт ва мустақил ишларнинг ташкил этилиши) ва назорат (модуллар бўйича билимлар ўзлаштирилишини ва уларнинг натижаларини баҳолаш) тадбирларидан ташкил топади.

8. Ўқув жараёни ўқувчилар, педагог ходимлар ва маъмурият ўртасида очиқ мулоқот шаклида ўқувчига йўналтирилган ёндашув асосида режалаштирилади. Ушбу жараёнда ўқувчиларнинг талаб ва истаклари муҳокама қилинади. Барча манфаатдор томонлар таълим дастурининг яратилиши ва ўзлаштирилишининг конструктив муҳокамасига жалб этилиши мумкин. Бундай муҳокамаларда ўқувчилар вакиллари овоз бериш ҳуқуқи орқали иштирок этишлари мумкин.

9. Ўқув жараёнини режалаштириш қуйидаги босқичлардан иборат бўлади:

таълим дастури каталоги ва ўқув режасини ишлаб чиқиш;

модуллернинг ўқув дастурини (силлабусни) ишлаб чиқиш;

ўқув режаси ва танлов фанлари рўйхатига мос равишда ўқувчиларнинг шахсий таълим траекториясини шакллантириш;

ўқув жараёни жадвалини тузиш;

академик гуруҳлар бўйича ўқув машғулотлари жадвалини тузиш.

Ўқув режасига ўқувчилар томонидан ихтиёрий равишда ўзлаштирилладиган қўшимча кредитлар ажратилладиган таълим элементлари киритилади. Ўқувчининг жамоат ишларидаги, илмий тугараклар, юридик клиникалар фаолиятидаги иштироки ҳамда хорижий мутахассислар томонидан ўтказилладиган қисқа муддатли курслардаги иштироки рағбатлантирилиб, кредитлар ажратилади.

Ўқувчи ўқув юкласидан ташқари ўз ихтиёрига кўра рўйхати тақдим этиладиган қўшимча фанларни (модуллерни) ёки бошқа факультет ва таълим йўналиши ўқув режасининг танлов фанларида мавжуд фанлар рўйхатидан қўшимча фанни танлаб тўлов-контракт асосида ўқишига рухсат этилади. Бунда қўшимча ўзлаштирилган фанлар ўқувчи ўқув юкласига (кредитлар хажмига) қўшилади ҳамда диплом иловасида қайд этилади.

10. Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги (кейинги ўринларда – Адлия вазирлиги) томонидан академик давр шакли – назарий таълим даври семестр, триместр ва бошқа шаклларда ўрнатилиши мумкин, шунингдек, ўқув жараёнини тизимли ташкил этиш учун дарс машғулотларини бошлаш вақти ва сменаси белгиланади.

Академик давр давомида ўқувчи томонидан тўпланиши лозим бўлган кредитлар миқдори ўқув режасида кўрсатилган мажбурий ва танлов модуллерини ўз ичига олади.

Мажбурий ва танлов модуллари таркиби ҳамда уларни ўрганишга ажратилладиган кредитлар миқдори ТДЮУ томонидан мустақил белгиланади.

Ўқувчилар шахсий таълим траекториясида белгиланган танлов модуллари доирасида фанларни мустақил танлаши мумкин. Ўқувчиларнинг шахсий таълим траекториясини шакллантириш тартиби ТДЮУ томонидан белгиланади.

11. Юридик техникумларда ўқувчи бир семестрда 30 кредит, бир ўқув йилида 60 кредит тўплаши керак. Семестр давомида ўқувчи томонидан ўзлаштирилиши лозим бўлган кредитлар хажми ўқув режасида кўрсатилган мажбурий ва танлов фанларини ўз ичига олади. Ўқувчи ўзининг шахсий таълим траекториясини шакллантиришда ҳар бир семестр учун 30 кредит хажмидаги фанларни ўзлаштиришни назарда тутиши, улар таркибида ўқув режасидаги мажбурий фанлар бўлиши шарт.

12. Юридик техникумларнинг битирувчилари ТДЮУда иккинчи курсдан ўқишини давом эттириш ҳуқуқига эга эканлигини инобатга олиб, ТДЮУнинг биринчи курсидаги кредитларини (60 кредит) юридик техникумларда тўплайди.

13. ТДЮУнинг биринчи курсидаги тўпланиши лозим бўлган кредитларнинг юридик техникумнинг қайси курси давомида (биринчи ёки иккинчи курс ёхуд иккала курсда) тўпланиши ТДЮУ томонидан белгиланади.

14. Юридик техникумларда ўқув юкламаси ҳажми Адлия вазирлиги томонидан белгиланади.

15. Кредит-модуль тизимида 1 кредит миқдори ва ўқув машғулоти соати (астрономик ёки академик соат) ТДЮУ Кенгаши томонидан белгиланади.

16. Таълим сифати самарадорлиги ТДЮУ томонидан ишлаб чиқиладиган таълим дастурининг ваколатли ташкилотлар тавсифномалари ва талабларига мослигини таъминлаш билан белгиланади.

Таълим сифатини такомиллаштириш ва педагог ходимлар ўртасида рақобатни шакллантириш мақсадида ТДЮУ Кенгаши қарорига асосан таълим жараёнини бошқариш ахборот тизими портали орқали ўқувчиларга модуль доирасида ўқувчиларнинг шахсий таълим траекториясини шакллантириш жараёнида педагог ходимларни танлаш имконияти берилади.

17. Педагог ходимларнинг таркиби меҳнатини меъёрлаштириш, уларнинг иш вақтини фақат ўқув тадбирларига асосланган ҳолда амалга оширишлари, педагог ходимларнинг шахсий иш режасидаги тадбирлар рўйхати ва уларнинг минимал соатлари (сарфланадиган вақт меъёрлари) ECTS талабларига мувофиқ ТДЮУ кенгаши қарори билан белгиланади.

ECTS талабларига мувофиқ ўқув юкламаси бўйича ҳисобланган соатлар ҳажми, ўқитувчиларнинг йиллик иш режаси соатлар миқдори штат бирликлари сонини ҳамда педагог ходимларнинг ойлик маошларини белгилаш учун асос бўлмайди.

Штат бирликлари педагог ходимларнинг ўқувчилар сонига нисбати бўйича, ойлик маоши эса тегишли норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар асосида белгиланади ҳамда иш ҳақи ҳисоблаш ва тўлаш табелъ асосида амалга оширилади.

3-боб. Ўқувчилар ўзлаштиришини баҳолаш тизими

18. Таълим дастури доирасида ўқитиш шаклидан қатъи назар, юридик техникум ўқувчиларининг билимини баҳолаш белгиланган тартибда амалга оширилади.

19. Юридик техникумларда таътил вақтида, қоида тариқасида, ёзги семестр ташкил этилиши мумкин. Ёзги семестр модулларни ўзлаштириш (академик қарзларни топириш), ўқув дастуридаги фарқларни йўқотиш мақсадида пуллик асосда ташкил қилинади.

20. Ёзги семестрнинг давомийлиги ўқув жараёнининг графиги асосида йўналишлар, мутахассисликлар ва курслар кесимида белгиланади. Бунда, ўқувчилар билимини баҳолаш амалда белгиланган тартиб асосида ташкил этилади.

21. Ёзги семестрга жалб қилинган педагог ходимларга соатбай асосида иш ҳақи тўланади.

22. Ўқувчилар ўзлаштириши натижалари транскриптда акс эттирилади.

23. Кредитларни кўчириш юридик техникумда баҳолаш тизимини бошқа баҳолаш тизимларига конвертация қилиш жадвалини бошқа таълим муассасасида тузилган шунга ўхшаш жадвал билан солиштириш асосида амалга оширилади.

4-боб. Ўқувчилар академик мобиллиги ва кредитларни тан олиш

24. Академик мобилликни таъминлаш ва ўқувчининг кредитларини бошқа юридик техникум (ТДЮУ) томонидан тан олиншида куйидаги ҳужжатлардан фойдаланилади:

таълим дастури (фанлар) каталоги;

таълим тўғрисидаги келишув, маълумотнома ва сертификат.

Мазкур ҳужжатлар таълим олиш натижаларини акс эттиради ва юридик техникумга кредитларни тан олиш ва кўчириб ўтказиш учун асос ҳисобланади.

25. Ўқувчи томонидан юридик техникум таълим дастури бўйича тўпланган кредитлар миқдори бошқа юридик техникумда (ТДЮУда) белгиланган таълим олиш натижаларига мувофиқ ўзлаштириладиган кредитлар миқдорига тенг ҳисобланади.

26. Ўқувчи жўнатувчи таълим муассасаси тавсиясига асосан қабул қилувчи таълим муассасасига академик мобилликни амалга ошириш учун зарур ҳужжатларни топширади. Жўнатувчи таълим муассасаси томонидан ўқувчига белгиланган шаклдаги транскрипт тақдим этилади.

27. Ўқувчининг академик мобиллик даврида ўзлаштирилиши белгиланган таълим элементларини жўнатувчи таълим муассасасининг розилигисиз ва у билан келишмасдан ўзгартириш мумкин эмас. Хориждаги ҳамкор таълим муассасаларининг ўқув дастурларида белгиланган таълим олиш натижалари юридик техникумларнинг ўқув дастури бўйича таълим олиш натижаларига мос келиши ёки уларни тўлдириши лозим.

28. Қабул қилувчи таълим муассасасида ўқувчи томонидан ўзлаштириладиган таълим элементлари жўнатувчи таълим муассасасининг ўқув дастурига интеграция қилинганлиги, шунингдек, академик мобиллик даврида ўқувчининг билим даражасини аниқловчи кўрсаткичларнинг жўнатувчи ва қабул қилувчи таълим муассасаларининг баҳолаш тизимларига конвертация қилинганлиги академик мобиллик тўғрисидаги шартномада аниқ кўрсатилган бўлиши лозим.

Қабул қилувчи таълим муассасасида ўзлаштириладиган кредитлар миқдори юридик техникум (ТДЮУ)да ёки хорижда ўқиш даврига (6 ой ёки 1–2 йил) мутаносиб бўлиши керак. Жўнатувчи таълим муассасаси томонидан ўқувчи академик мобиллик даврида ўзлаштирган (тўлиқ ёки қисман) кредитлар тан олинади. Ўқувчи жўнатувчи таълим муассасасига қайтиб келгач, академик мобиллик даврида тўпланган кредитлар миқдоридан келиб чиққан ҳолда амалдаги тартиб-қоидалар асосида уни кейинги курсга ўтказиш ёки курсда қолдириш белгиланади.

ТДЮУнинг ҳамкор ташкилотлар билан биргаликда ишлаб чиқилган таълим дастурлари доирасида академик мобиллик учун таълим тўғрисидаги келишувлар тузилиши талаб этилмайди.

29. Юридик техникум ўқувчиларининг ўқишини бошқа юридик техникумга кўчириш қонунчилик ҳужжатларига мувофиқ амалга оширилади.

5-боб. Ўқувчиларни ўқишдан четлаштириш, қайта тиклаш, курсдан курсга ўтказиш

30. Юридик техникум ўқувчиларини ўқишдан четлаштириш қонунчилик ҳужжатларда белгиланган тартибда амалга оширилади. Ўқувчи четлаштирилгунига қадар ўзлаштирган кредитлар миқдори юридик техникум томонидан тўлиқ ҳажмда ҳисобга олинади.

Четлаштирилган ўқувчига белгиланган шаклдаги таълим тўғрисидаги маълумотнома берилади.

31. Ўқувчилар қонунчилик ҳужжатлари асосида ўқишини қайта тиклаш ва кўчириш ҳуқуқига эга.

32. Бир фанга ажратилган аудитория соатининг 30 фоизини ва ундан ортиқ соатни сабабсиз қолдирган ўқувчи ушбу фандан четлаштирилиб, якуний назоратга киритилмайди ҳамда мазкур фан бўйича тегишли кредитларни ўзлаштирамаган ҳисобланади. Якуний назорат турига киритилмаган ёки кирмаган, шунингдек, ушбу назорат тури бўйича қониқарсиз баҳо олган ўқувчи академик қарздор ҳисобланади.

Академик қарздор ўқувчилар таътил вақтида ёки кейинги семестрлар мобайнида тегишли фанлардан ўзлаштирилмаган кредитлар миқдorigа мос равишда базавий тўлов-контракт миқдоридан келиб чиққан ҳолда тўловни амалга оширгандан сўнг ўзлаштирилмаган фанларни ўз ҳисобидан қайта ўқиш ҳуқуқига эга бўлади.

ТДЮУ кенгаши қарори билан аудитория соатини сабабсиз қолдириш фоизи қисқартирилиши ва академик қарздорликни бир марта бепул топширишга рухсат берилиши мумкин.

33. Ўқувчини курсдан курсга ўтказиш унинг GPA қийматини ҳисобга олган ҳолда амалга оширилади. Юридик техникумлар ўқувчиларини курсдан курсга ўтказишда GPA кўрсаткичи ТДЮУ томонидан белгиланади. GPA кўрсаткичинини тўплай олмаган ўқувчи қайта ўқиш учун тегишли курсда қолдирилади.

34. Семестр ва ўқув йили якуни натижалари бўйича академик қарздорлиги бор таълим олувчилар ўқишдан четлаштирилмайди ва курсда қолдирилади.

Курсда қолган ўқувчилар фақат қарздор бўлган модулларни ўзлаштириб уларга мос равишда шартнома маблағларини тўлайди. Шартнома асосида бир курсда қайта ўқиш сони чегараланмайди.

Ўқувчи иккинчи курсни тугатгандан сўнг иккала босқичлари учун белгиланган энг кам кредитлар миқдорини тўплаб, шартнома тўловидан қарзи бўлмаса “битирувчи” мақомига эга бўлади. Бунда битирувчи мақомига эга ўқувчи модулларни мустақил ўзлаштирган ҳолда мунтазам равишда ўтказиладиган имтиҳон сессияларида имтиҳон топшириш ёки якуний давлат аттестациясидан шартнома-тўлов асосида ўтиш учун мурожаат қилиши мумкин.

6-боб. Якунловчи қоидалар

35. Ўқувчи ўқув режасида назарда тутилган кредитларни тўпласа, шу жумладан якуний давлат аттестациясидан муваффақиятли ўтса ўрта махсус профессионал маълумот даражасига эга бўлади.

36. Юридик техникумларни муваффақиятли тамомлаб ТДЮУга ўқишга яқка тартибдаги суҳбат орқали қабул қилинган талабаларнинг ТДЮУнинг биринчи курси учун юридик техникумларда тўпланган кредитлари ТДЮУ кенгаши қарори билан кўчирилади.

37. Юридик техникумларда таълим олишнинг тўлов қиймати қонунчилик ҳужжатларига мувофиқ Адлия вазирлиги томонидан мустақил белгиланади.

Ўқув йили учун тўлов-контракт 60 кредит миқдорида ҳисобланади. Ўзлаштиришлари шарт бўлган (мажбурий ва танлов модуллар доирасида) кредитлардан ташқари ўқувчиларга ўз ихтиёрлари билан қўшимча модулни қўшимча тўлов асосида ўзлаштиришига рухсат этилади.

38. Фанлар бўйича қайта таълим олиш учун тўлов қиймати Адлия вазирлиги томонидан бутун ўқув йилининг контракт суммасидан келиб чиққан ҳолда белгиланади. Қайта таълим олиш учун тўлов механизми Адлия вазирлиги томонидан бир кредит қийматини ҳисоблаш асосида белгиланади. Бир кредит қиймати ўқув йили давомидаги таълим олиш учун тўланадиган базавий тўлов-контракт миқдорини режалаштирилган кредитлар миқдорига бўлиш йўли билан аниқланади.

39. Таълим дастурида белгиланган натижаларга эришиш ҳамда кредит-модуль тизими тўғри ва ҳаққоний қўлланилаётганлигини аниқлаш ва баҳолаш мақсадида ўқув жараёнининг мониторинги ўтказилади.

Мониторинг юридик техникумлар ва ТДЮУ томонидан сўровнома, фокус-гурӯҳлар, интервью олиш ёки эришилган натижаларни таҳлил қилиш ва бошқа усулларда амалга оширилиши мумкин.

Вазирлар Маҳкамасининг
2021 йил “10” июндаги “359”-сон қарорига
3-илова

**Вазирлар Маҳкамасининг “Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги
юридик техникумлари фаолиятини такомиллаштиришга доир қўшимча
чора-тадбирлар тўғрисида” 2020 йил 30 октябрдаги 677-сон қарорига
киритилаётган қўшимча**

Вазирлар Маҳкамасининг “Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги юридик техникумлари фаолиятини такомиллаштиришга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида” 2020 йил 30 октябрдаги 677-сон қарорининг 3-бандига қуйидаги мазмундаги хатбоши қўшилсин:

“ТДЮУга Қорақалпоғистон Республикаси Адлия вазирлиги, вилоятлар ва Тошкент шаҳар адлия бошқармаларининг йўлланмалари ҳамда ТДЮУ хузуридаги академик лицей тавсияномалари асосида кириш тест синовларисиз яқка тартибдаги суҳбат натижаларига кўра ўқишга кирган юридик техникумлар ва академик лицейнинг битирувчиларига (абитуриентларга) уларнинг тўлов-контракт асосида ўқиш харажатларини қоплаш учун Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги томонидан белгиланган тартибда Адлия вазирлигининг бюджетдан ташқари ва ТДЮУнинг бюджетдан ташқари (тўлов-контракт, шу жумладан табақалаштирилган тўлов-контракт) маблағлари ҳисобидан грантлар ажратилиши мумкин”.

